

7/10560

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1697

15 ARALIK 2009

Konu : Yazılı Soru Önergesi

15541

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının, 16.11.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16987 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Fuat ÇAY'ın, tarafıma tevcih ettiği 7/10560 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN FUAT ÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10560)

Sorular 1-6:

Küresel ısınma dünyamızı tehdit ederken, Atmosferdeki karbondioksit yoğunlaşması da bütün hızıyla devam etmektedir. Termik santrallerin, tarım topraklarına, ormanlara, bitki örtüsüne, insan sağlığına, kısaca doğal yaşama verdiği zararların biliniyor olmasına ve alternatif enerji kaynakları bulunmasına rağmen bu tesislerin kapatılmaması ve her gün yenilerinin eklenmesi anlaşılır gibi değildir. Bilim adamlarının da tepki göstermesine neden olan Termik Santraller, ozon tabakası deliğinin giderek büyümesine, cilt ve akciğer kanseri vakalarının giderek çoğalmasına, tarımsal rekoltelerin azalmasına ve su kaynaklarının kirlenmesine neden olmaktadır.

-Hatay İli Erzin, Dörtöy ve İskenderun İlçelerine kurulması düşünülen termik santrallerin çevreye vereceği zararlar bilinmekte midir? Nelerdir?

-Bu bölgede demir çelik fabrikaları başta olmak üzere çok sayıda sanayi kuruluşu bulunmaktadır. Bunlara birde termik santrallerin eklenmesi sonucu oluşacak kirliliğin boyutu hesaplanmış mıdır?

-Çevreye ve insanlara verilecek zararların önlenmesi konusunda bakanlığınızca ne tür önlemler alınacaktır?

-Lisans verilirken bölgenin turizmüne, tarihi dokusuna, tarımsal alanlarına ve doğal yaşamın korunmasına yönelik çalışmalar yapılmış mıdır, yapılmışsa neler yapılmıştır?

-Dünya'daki tüm kömürle çalışan santrallerin kapatılması savunuluyorken neden alternatif enerji santrali değil de Termik Santral kurulumuna izin verilmektedir?

-Yenilenebilir enerji kaynaklarımızın önemi, Önceliği ve etkin kullanımı kapsamında Bakanlığınızca bu bölgede termik santrallerin yerini alacak bir çalışma yapılmış mıdır? Varsa, hangi aşamadaadır?

Cevaplar 1-6:

Bakanlığımız, Ülkemizin enerjide dışa bağımlılığını azaltmak, enerjide kaynak çeşitliliğini artırmak, yerli kaynaklarımızın kullanılması suretiyle istihdamı artırmak gayreti ile yenilenebilir enerji kaynaklarına önem vermektedir. Bu kapsamda ilk olarak "4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu" çıkarılmıştır. Bu Kanun ile yenilenebilir enerji kaynaklarına önemli teşvikler verilmiş olup bu Kanun gereği çıkarılmış olan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde de yenilenebilir enerji kaynakları için ilave teşvik ve destekler yer almıştır. Elektrik Piyasası Kanununa ilaveten yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı için yasal bir çerçeve oluşturan, 5346 Sayılı "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun"u çıkarılmış ve söz konusu Kanun 18 Mayıs 2005 tarih ve 25819 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Bu Kanun ile yenilenebilir enerji kaynaklarına alım garantisi, fiyat destek mekanizması, yatırım indirimi, vergi muafiyeti gibi teşvikler verilmiş, 2 Mayıs 2007 tarihinde yayımlanan "Enerji Verimliliği Kanunu" ve 5784 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile de; 5346 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak teşvikler artırılmıştır.

Diğer taraftan, Yüksek Planlama Kurulunun 18.05.2009 tarih ve 2009/11 sayılı kararı ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Stratejisi Belgesi"nde, 2023 yılında yenilenebilir kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının en az %30 seviyesinde olması, rüzgar enerjisi kurulu gücünün 20.000 MW olması, elektrik enerjisi üretimi için uygun olduğu bu aşamada belirlenmiş olan 600 MW'lık jeotermal potansiyelimizin tamamının işletmeye girmesi, elektrik üretimindeki doğalgazın payının %30'un altına düşürülmesi hedeflenmektedir.

Bu bağlamda, Hatay ilinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından Kasım 2009 tarihi itibarıyla 7 adet tüzel kişiye toplam 247,3 MW kurulu gücünde rüzgar lisansı verilmiştir. Yapılan (61) adet rüzgar enerjisine dayalı üretim lisansı başvurusunun toplam kurulu gücü ise 4.991,5 MW olup bu başvurulara ilişkin TEİAŞ Genel Müdürlüğü'nün, bu projelerin bağlanacakları trafo merkezine ilişkin uygun görüş vermesi ve Elektrik İşleri Etüd İdaresinin teknik görüşünün olumlu olması durumunda,

projelere lisans verilmesi mümkün olabilecektir. Ayrıca, EPDK'ya Hatay bölgesinde (6) adet HES başvurusu yapılmıştır.

Bir enerji seçeneği olarak kömür, fosil yakıtlar içerisinde en uzun üretim/tüketim ömrüne sahip enerji çeşidi olarak görülmektedir. Kömür yakma teknolojilerinin iyileştirmesine yönelik çalışmalar dünya genelinde sürdürülmekte ve kömüre dayalı elektrik enerjisi üretimi yatırımları dünyada yoğun bir şekilde devam etmektedir. Gelecekte çevre problemleri ile karşılaşılmasında için daha düşük emisyonlu yakma teknolojileri geliştirilmekte ve planlanan santraller bu teknolojilere uygun olarak kurulmakta ve Ülkemiz de bu yeni teknolojilere uyum sağlamaktadır. Ülkemiz dünyada kişi başına en düşük CO₂ emisyonuna sahip ülkelerden olup enerji politikalarının belirlenmesinde çevre koşulu öncelikli olarak dikkate alınmaktadır. Bakanlığımız, özellikle yerli kömür santralı yapısının çevre koşullarına uyumluluğu hususunda gereken hassasiyeti göstermektedir.

Serbest piyasada üreticiler lisanslarını EPDK'dan almakta olup çevresel her türlü değerlendirme bu aşamada yapılmaktadır EPDK'ya yapılmış olan lisans başvurularının elektrik piyasasına ilişkin ilgili mevzuat kapsamındaki inceleme ve değerlendirme süreçlerinin olumlu sonuçlanması ve EPDK tarafından bu tesislere lisans verilmesinin uygun bulunması halinde, lisans başvurusuna konu üretim tesisleri için "Çevresel Etki Değerlendirmesi" (ÇED) yapılması istenmektedir. Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından hakkında "ÇED Gerekli Değildir" veya "ÇED Olumlu" kararı alınmayan projeler için lisans verilmemektedir. 30.09.2009 tarihli ve 27362 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" değişikliğinden önce "Çevresel Etki Değerlendirmesi" yapılmaksızın lisans verilmiş olan projeler için ise, "Çevresel Etki Değerlendirmesi" çalışmalarının başlatılarak "ÇED Gerekli Değildir" veya "ÇED Olumlu" kararının yönetmelikte belirtilen takvim çerçevesinde EPDK'na sunulması gerekmektedir. Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamında, kurulması planlanan tesisler teknik olarak incelendiği gibi, "Halkın Katılımı Toplantısı" yapılarak üretim tesisinin kurulması planlanan bölgedeki vatandaşların görüşleri de dikkate alınmaktadır. Çevre mevzuatı gereğini yerine getirmeyen ve emisyon sınırlarına uymayan santrallerin yapılması ve işletilmesine izin verilmemektedir. Dolayısıyla, gelişmiş ülkeler de dahil olmak üzere fosil kaynaklardan üretim yapan tesisler kurulmakta ve çevreye zarar vermeden işletilmektedir.